

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912.4.LEK.B.S	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Medical sociology
	angielskim	Socjologia medycyny

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Renata Stępień
1.6. Kontakt	renata.stepien@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	Brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład (W): 20 godz.	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	polski	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Kolokwium pisemne	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, konwersatoryjny	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Giddens: Socjologia. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2024 2. N. Goddman: Wstęp do socjologii. Wyd. Zysk i s-ka, Poznań 2009 3. F. Adamski: Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy. Warszawa 2021 4. Soboń M.: Relacja lekarz-pacjent. Wyd. Uniwersytet Szczeciński 2021. 5. M. Budnik: Socjologia pracy w zarysie. Wyd. Dyfin, Warszawa 2023
	uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Skrzypek: Socjologia medycyny. Warszawa 2017 2. P. Sztomka: Socjologia. Wykłady o społeczeństwie. Wyd. Znak Horyzont, 2021.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p>4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)</p> <p>Wykłady</p> <p>C1 Przedstawienie społecznego modelu zdrowia i choroby oraz jego funkcjonowania w polityce zdrowotnej; C2 Przekazanie podstaw teoretycznych z zakresu socjologii ogólnej oraz socjologii medycyny w zakresie zachowań zdrowotnych, społecznego podejścia do analizy przyczyn i konsekwencji choroby, niepełnosprawności, patologii społecznych i śmierci na tle funkcjonowania rodziny, środowiska lokalnego i społeczeństwa; C3 Zapoznanie z wiedzą z zakresu socjologii instytucji i zawodów medycznych, a w szczególności tworzenia relacji społecznych między lekarzem a zespołem terapeutycznym, pacjentem i jego rodziną. C4 Kształtowanie poczucia odpowiedzialności i zaangażowania w kształtowanie więzi oraz zachowań społecznych sprzyjających umacnianiu zdrowia</p>
<p>4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)</p> <p>Wykłady</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe założenia teorii socjologicznych wyjaśniające wpływ uwarunkowań społecznych na zdrowie społeczeństwa oraz relacje z pacjentem. 2. Rozwój społeczny człowieka, proces socjalizacji, funkcjonowanie człowieka w zbiorowościach społecznych, postawy społeczne. 3. Zdrowie jako wartość. Kulturowe determinanty stylu życia i stanu zdrowia społeczeństwa. 4. Współczesne przemiany w podejściu do zdrowia i choroby – od biomedycznego do społeczno-ekologicznego modelu zdrowia:

5. Społeczna rola rodziny w zdrowiu i chorobie Rodzina jako grupa społeczna. Rodzina a zachowania zdrowotne. Przeobrażenia współczesnej rodziny a zdrowie. Wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny.
6. Modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu.
7. Zachowania i postawy w zdrowiu i chorobie. Zachowania zdrowotne – definiowanie, klasyfikacja, mechanizmy determinujące. Postawy wobec zdrowia i choroby.
8. Społeczna rola chorego. Psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji dzieci.
9. Zróżnicowania i nierówności społeczne a zdrowie i choroba. Czynniki społeczno-demograficzne jako determinanty zdrowia i choroby.
10. Społeczno-kulturowe uwarunkowania choroby. Przyczyny choroby w ujęciu socjologicznym. Choroba funkcjonalna. Medycyna psychospołeczna. Teoria polietiologii choroby.
11. Społeczne konsekwencje choroby i niepełnosprawności. Konsekwencje indywidualne, w rodzinie oraz relacjach pozarodzinnych. Oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji;
12. Współczesne przemiany w postawach społecznych wobec ludzi chorych, starych i umierających. Jakość życia osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych oraz w starszym wieku. Proces żałoby.
13. Sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Wpływ wsparcia społecznego na stan zdrowia fizycznego i psychicznego. Formy wsparcia społecznego. Otrzymywane a oczekiwane wsparcie społeczne. Rodzaje i źródła wsparcia społecznego. Wsparcie społeczne i jego znaczenie w relacjach lekarz – pacjent.
14. Szpital jako instytucja społeczna. Modele opieki medycznej.
15. Problematyka społeczno-etyczna relacji lekarz-pacjent. Modele relacji lekarz-pacjent. Społeczne uwarunkowania relacji lekarz-pacjent.

2.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY:		
W01	Zna psychofizyczny rozwój człowieka od narodzin do śmierci, z uwzględnieniem specyfiki rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego	D.W1.
W02	Nazywa pojęcia zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego, praca, relacje społeczne) oraz uwarunkowań społeczno-kulturowych (pochodzenie, status społeczny, wyznanie, narodowość i grupa etniczna) na stan zdrowia pacjenta;	D.W2.
W03	Umie postawy społeczne wobec choroby, niepełnosprawności i starości oraz specyficzne oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji;	D.W5.
W04	Umie zinterpretować psychospołeczne konsekwencje choroby ostrej i przewlekłej u dzieci, w tym nastoletnich, i dorosłych;	D.W8.
W05	Umie zinterpretować psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji dzieci, w tym nastoletnich, i dorosłych w sytuacjach nagłych i chorobach przewlekłych;	D.W9.
W06	Rozpoznaje psychospołeczne konsekwencje choroby dla rodziny pacjenta (rodzina z chorym dzieckiem, w tym nastoletnim, dorosłym i osobą starszą);	D.W10.
W07	Uwzględnia rolę rodziny pacjenta w procesie chorowania (rozpoznanie choroby, adaptacja do choroby, wyleczenie) oraz sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych (postęp choroby, proces umierania, żałoba);	D.W11.
W08	Umie zinterpretować formy przemocy, w tym przemocy w rodzinie, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu, a także zasady postępowania w przypadku podejrzenia przemocy, z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”;	D.W13.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	Potrafi komunikować się z pacjentami z grup zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym, z poszanowaniem ich godności;	E.U27.
U02	Umie identyfikować społeczne determinanty zdrowia, wskaźniki występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omawiać je z pacjentem i sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej;	E.U28.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K.01	Wykazuje aktywność kierowania się dobrem pacjenta;	K.S2.

K.02	Jest świadomy przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	K.S3.
K.03	Jest wrażliwy na podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	K.S4.
K.04	Jest chętny do propagowania zachowań prozdrowotnych;	K.S6.
K.05	Jest otwarty na korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	K.S7.

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																							
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)* Obecność na zajęciach					
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...			
...W01						+															+			
...W02						+																+		
...W03						+																+		
...W04						+																+		
...W05						+																+		
...W06						+																+		
...W07						+																+		
...W08						+																+		
...U01						+																+		
...U01						+																+		
...K01																								+
...K02																								+
...K03																								+
...K04																								+
...K05																								+

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Uzyskanie od 61%-68% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście
	3,5	Uzyskanie od 69%-76% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście
	4	Uzyskanie od 77%-84% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście
	4,5	Uzyskanie od 85%-92% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście
	5	Uzyskanie od 93%-100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania w teście

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	20	20
Udział w wykładach*	20	20
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*		
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*		
Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)*		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	30	30
Przygotowanie do wykładu*		

<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*</i>		
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*</i>	30	30
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*</i>		
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej*</i>		
<i>Inne (jakie?)*</i>		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	2

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....